

Legal Alert

z oblasti korporátního práva

2. října 2020

Weinhold Legal

Novela Zákona o obchodních korporacích – změny stanov akciové společnosti

Novela ZOK účinná od 1. ledna 2021 přináší jednak několik změn, které je nutné promítnout do stanov akciové společnosti, a dále změny, jejichž promítnutí do stanov může být vhodné, a to vždy v závislosti na aktuálním znění stanov, resp. uspořádání konkrétní akciové společnosti.

Změnu stanov je vhodné provést i v případech, kdy stanovy kopírují znění zákona, které bude v důsledku novely změněno.

V případě nutných změn novela ukládá společností povinnost uvést své stanovy do souladu se zákonem ve lhůtě jednoho roku od účinnosti novely.

Níže přinášíme přehled nejdůležitějších změn ve výše uvedených případech.

Jmenování člena představenstva, dozorčí rady či správní rady akcionářem

Stanovy budou moci určit, že s akcií je spojeno právo jmenovat jednoho nebo více členů představenstva, dozorčí rady (dualistický systém) či správní rady (monistický systém) a takto jmenovaného člena odvolat. Přiřazením tohoto práva k určitým akciím dojde k vytvoření zvláštního (nového) druhu akcií ve společnosti. Tímto způsobem však nesmí být jmenováno více členů orgánu, než je voleno „standardně“, tedy valnou hromadou, případně dozorčí radou.

Právo akcionáře na jmenování členů statutárních či dozorčích orgánů je oblastí často upravovanou v akcionářských dohodách. Výslovným uzákoněním možnosti upravit tuto záležitost přímo ve stanovách dojde ke zvýšení právní jistoty akcionářů.

Zákaz konkurence členů představenstva, dozorčí rady či správní rady

Stanovy budou moci upravit zákaz konkurenčního jednání členů představenstva, dozorčí rady či správní rady odchylně od ustanovení zákona. Zákonné požadavky tak bude možné zmírnit či naopak zpřísnit.

Přednost ujednání stanov před ujednáními smlouvy o výkonu funkce

Novela stanoví nové kolizní pravidlo pro případy rozporu některých ujednání ve smlouvě o výkonu funkce a ujednání stanov – přednost budou mít ujednání stanov. Pokud však byla konkrétní smlouva o výkonu funkce schválena na valné hromadě alespoň takovou většinou hlasů, která je vyžadována pro přijetí změny stanov, bude mít v daném případě přednost ujednání této smlouvy o výkonu funkce (půjde o tzv. jednorázový průlom stanov). V této souvislosti proto lze společností doporučit zamyšlení nad tím, zda nemají ve stanovách ustanovení, které by jim mohlo nežádoucím způsobem modifikovat znění smluv o výkonu funkce s členy jejich volených orgánů, či naopak.

Možnost konání valné hromady bez splnění požadavků na její svolání

Dle nového znění zákona je pro konání valné hromady bez splnění zákonných požadavků na její svolání nezbytný pouze souhlas všech akcionářů, požadavek na současné výslovné určení této možnosti ve stanovách byl ze zákona vypuštěn, stejně tak proto může být vypuštěn ze stanov, pokud tuto podmínku též obsahují. Stále pak platí, že stanovy mohou nad rámec zákona podrobněji upravit, jakým způsobem mohou akcionáři svůj souhlas s konáním valné hromady bez splnění požadavků na její svolání vyjádřit (např. podobně jako zákon stanoví u společnosti s ručením omezeným, tedy písemným vzdáním se práva na řádné a včasné svolání valné hromady s úředně ověřeným podpisem akcionáře).

Legal Alert

z oblasti korporátního práva

2. října 2020

Weinhold Legal

Upřesnění adres pro zaslání pozvánek na valnou hromadu

Nově je svolavatel povinen zaslat pozvánku na valnou hromadu akcionářům vlastnícím akcie na jméno na adresu uvedenou v seznamu akcionářů a akcionářům vlastnícím zaknihované akcie na majitele na adresu uvedenou v evidenci zaknihovaných cenných papírů (ve vztahu k vlastníkům akcií na majitele tedy již nepostačuje pozvánku jen uveřejnit na webu společnosti, čímž se podle dosavadního znění zákona měla pozvánka vůči těmto akcionářům za doručenu). Nadále však mohou stanovy připustit i jiný způsob zaslání pozvánky než na adresu akcionáře.

Změny v případech hlasování dle druhu akcií

Úpravu stanov mohou vyžadovat i změny týkající se hlasování dle druhu akcií. Při rozhodování valné hromady o schválení převodu nebo zastavení závodu nebo takové části jmění, která by znamenala podstatnou změnu skutečného předmětu podnikání nebo činnosti společnosti, nebo o změně výše základního kapitálu, je nově třeba souhlas akcionářů za každý druh akcií, jejichž práva jsou tímto rozhodnutím dotčena; kvorum pro přijetí je pak alespoň dvoutřetinová většina hlasů přítomných akcionářů u každého druhu akcií. Změna oproti stávajícímu stavu spočívá v tom, že souhlas musí být udělen akcionáři každého druhu akcií, v současném znění požaduje zákon „pouze“ souhlas přítomných akcionářů každého druhu. Změna dopadá na situace, kdy by akcionáři jednoho dotčeného druhu akcií nebyli vůbec přítomni na jednání valné hromady – v takovém případě nově nebude možné příslušné rozhodnutí valné hromady vůbec přijmout.

Stejný princip se nově uplatní i u přijímání rozhodnutí valné hromady (i) o vyloučení nebo omezení přednostního práva na získání vyměnitelných nebo prioritních dluhopisů, (ii) o rozdělení zisku nebo jiných vlastních zdrojů jiným osobám než akcionářům, připouští-li to stanovy, (iii) o vyloučení nebo omezení přednostního práva akcionáře při zvyšování základního kapitálu úpi-

sem nových akcií a (iv) o zvýšení základního kapitálu nepeněžitými vklady. V těchto případech však bude nadále zapotřebí souhlasu tříčtvrtinové většiny hlasů přítomných akcionářů, a to v rámci každého druhu akcií (v tomto ohledu novela nic nemění).

Změny v působnosti valné hromady

Zákon nově bez dalšího stanoví, že do působnosti valné hromady patří rozhodování o změně stanov. Dosud bylo možné svěřit toto rozhodování valné hromadě, pouze pokud tak určily stanovy či zákon. Upřesněny jsou i některé další záležitosti, o nichž rozhoduje valná hromada, v tomto ohledu je proto vhodná kontrola, zda znění stanov vyhovuje novelizovanému textu zákona a souvisejícím potřebám společnosti.

Omezení účasti dalších osob na valné hromadě

Nově je zákonem zakotveno právo akcionáře, aby se spolu s ním valné hromady účastnila jedna jím určená osoba, přičemž stanovy mohou toto právo omezit tak, že účast další osoby vyloučí. Společnostem proto lze doporučit, aby zvážily, zda jim případná účast dalších osob na valné hromadě spolu s jejich akcionáři nevadí, případně aby nové právo akcionářů v souladu s novelou ve stanovách zavčas omezily či vyloučily.

Omezení hlasovacího práva akcionáře

Ve stanovách bude moci být upraveno omezení hlasovacího práva akcionáře z důležitého důvodu. Tím může být například střet zájmů.

Úprava rozhodného dne a způsobu přijetí rozhodnutí u rozhodování per rollam

Neurčí-li stanovy jiný den, bude po účinnosti novely rozhodným dnem pro rozhodování per rollam sedmý den předcházející rozeslání návrhu rozhodnutí akcionářům. Novela dále podrobněji upravuje rozhodování per rollam v případech, kdy zákon vyža-

Legal Alert

z oblasti korporátního práva

2. října 2020

Weinhold Legal

duje, aby rozhodnutí valné hromady bylo osvědčeno veřejnou listinou. V těchto případech bude nově muset mít rozesílaný návrh na rozhodnutí per rollam formu veřejné listiny (notářského zápisu), avšak akcionářům postačí zaslat kopii příslušné veřejné listiny s návrhem rozhodnutí. Notář bude před sepisem zápisu ověřovat, zda je přijímání rozhodnutí per rollam v dané společnosti vůbec přípustné (v opačném případě notářský zápis odmítne sepsat). Po přijetí rozhodnutí per rollam bude notář vyhotovovat druhý notářský zápis, kterým přijetí konkrétního rozhodnutí osvědčí. Akciovým společnostem, které chtějí mít možnost využívat tento způsob přijímání rozhodnutí, lze proto zejména doporučit ověření, zda jejich stanovy postup přijímání rozhodnutí per rollam připouštějí (bez výslovného připuštění ve stanovách není tento postup možný), a dále, zda jejich současné stanovy v otázce rozhodování per rollam neodporují nové zákonné úpravě.

Změny u monistické struktury a.s.

Akciové společnosti s monistickou strukturou by měly zpozornět. Funkce statutárního ředitele, jako dosavadního statutárního orgánu společnosti, dle novely zaniká a je nově nahrazena správní radou, která se s účinností novely stává statutárním orgánem společnosti. Správní rada bude mít ze zákona 3 členy, stanovy však mohou zakotvit odlišný počet členů správní rady. Společnostem lze doporučit, aby se na tuto zásadní změnu připravily ještě před nabytím účinnosti novely ZOK – zejména aby personálně a případně i početně upravily správní radu a funkční období jejich členů tak, aby od 1. ledna 2021 vyhovovala potřebám a nárokům na statutární orgán dané společnosti. Rovněž lze doporučit uvážení, jakým způsobem bude správní rada jako statutární orgán za společnost navenek jednat.

Další důležité povinnosti týkající se i akciových společností

V případě, kdy funkci ve voleném orgánu vykonává právnická osoba, musí dle novely bez zbytečného odkladu po jmenování

do funkce zmocnit jedinou fyzickou osobu, která splňuje zákonné požadavky a předpoklady pro výkon dané funkce a bude zvoleno právnickou osobu ve funkci zastupovat.

Bez současného zápisu této fyzické osoby – zástupce, nebude možné zapsat do obchodního rejstříku právnickou osobu, jakožto člena voleného orgánu společnosti. Nebude-li zástupce zapsán do obchodního rejstříku ve lhůtě 3 měsíců ode dne vzniku funkce právnické osoby, její funkce automaticky zanikne. Právnické osoby již zapsané jako člen voleného orgánu společnosti v obchodním rejstříku musí svého zástupce jmenovat a nechat zapsat do obchodního rejstříku do 3 měsíců od účinnosti novely, tedy nejpozději do konce března 2021, jinak jejich funkce též ze zákona zanikne.

Informace uvedené v tomto bulletinu jsou prezentovány na základě našeho nejlepšího přesvědčení a poznatků získaných v době, kdy byl tento text dán do tisku. Nicméně konkrétní informace vztahující se k tématům uvedeným v tomto bulletinu by měly být konzultovány dříve, než na jejich základě bude učiněno jakékoliv rozhodnutí. Informace uvedené v tomto bulletinu současně nelze chápat jako vyčerpávající popis relevantní problematiky a veškerých možných konsekvencí, a nemělo by na ně být plně spoléháno v jakýchkoliv rozhodovacích procesech ani by neměly být považovány za náhražku specifické právní rady, které by byla relevantní pro konkrétní okolnosti. Weinhold Legal, v.o.s. advokátní kancelář ani kterýkoliv právník uvedený jako autor těchto informací neodpovídají za jakoukoliv újmu, která by mohla vzniknout ze spoléhání se na zde uveřejněné informace. Dále si dovoluujeme poznamenat, že na některé záležitosti v tomto bulletinu uváděné mohou existovat různé právní názory z důvodu nejednoznačnosti příslušných ustanovení, a v budoucnu může převážít jiný než námi uváděný výklad.

Za účelem získání dalších informací kontaktujte, prosím, partnera / manažera, s nímž jste obvykle ve spojení.

Václav Smetana
Vedoucí advokát
Vaclav.Smetana@weinholdlegal.com

Jakub Nedoma
Advokát
Jakub.Nedoma@weinholdlegal.com

Monika Skálová
Advokátka
Monika.Skalova@weinholdlegal.com